



**KLAGANDE**

Stockholms stad

**MOTPART**

Migrationsverket

**ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE**

Förvaltningsrätten i Stockholms dom den 7 augusti 2020  
i mål nr 29249-19, se bilaga A

**SAKEN**

Statlig ersättning för asylsökande

---

**KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE**

Kammarrätten bifaller överklagandet och bestämmer att Stockholms stad ska ha rätt till ersättning för vårdkostnader för AA perioden 1 april–30 juni 2018.

---

**YRKANDEN M.M.**

**Stockholms stad** yrkar att den ska beviljas hela den yrkade ersättningen enligt 9 § förordningen (2017:193) om statlig ersättning för asylsökande m.fl. (asylersättningsförordningen) för den unge med individnummer [REDACTED] (AA) och för fram bl.a. följande. Förvaltningsrättens dom är en alltför långtgående tolkning av kommuners möjligheter att få asylersättning och står i strid med lagstiftarens intentioner för vård och behandling för en underårig. Detta fall kan likställas med vad som rimligen anses som vårdbehov enligt 3 § lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga, LVU. Stadens bedömning är att förutsättningarna för att bereda AA vård enligt 3 § LVU var uppfyllda, men den unge gav sitt samtycke till insatserna. AA har vänt sig till socialtjänsten och uppgett behov av missbruksbehandling för att komma ur sin användning av droger och andra starkt beroendeframkallande medel. Denna information har socialtjänsten inte haft anledning att ifrågasätta. Personal på behandlingshem har också vitsordat att AA var i ett pågående missbruk. Staden bedömer att missbruket har lett till att AA sökt sig till miljöer för att skaffa mer droger och ägnat sig åt viss kriminalitet alternativt vistats i olämpliga miljöer. AA avvek från två behandlingshem och ville inte ha kontakt med socialtjänsten. Missbruket i kombination med att AA höll sig undan socialtjänsten, samt oklarhet kring hans skolgång och boendesituation, medför att nämnden bedömer att det finns grund för socialt nedbrytande beteende i LVU:s mening. Det är därför troligt att en ansökan om vård enligt 3 § LVU hade beviljats av förvaltningsrätten. Det kan inte vara rimligt att samma omständigheter i det enskilda fallet leder till olika beslut om en kommun får yrkad ersättning beroende på om insatserna utförs enligt socialtjänstlagen (2001:453), SoL, eller baserar sig på ett beslut om LVU.

**Migrationsverket** anser att överklagandet ska avslås och för fram bl.a. följande. Verket vidhåller att Stockholms stad inte styrkt att kostnaden baseras på vård, som når upp till LVU-liknande skäl. Utöver detta har Stockholms stad inte rätt till ersättning enligt den aktuella bestämmelsen pga. att vården inte påbörjats innan den unge fyllt 18 år. I detta mål rör det inte sig om att AA fått en ny bedömd ålder utan om att hans faktiska ålder bekräftats. Interpol Rabat har den 7 december 2018 via Polismyndigheten informerat om att AA är född den [REDACTED] 1999. AA anlände till Sverige den 3 oktober 2017 och var alltså myndig när han kom till Sverige och sökte asyl. Han kan därmed inte ha vårdats av Stockholms stad innan han fyllde 18 år. Det finns flera domar från kammarrätterna som rör vid vilken tidpunkt den åldersbestämning som Migrationsverket gör efter att ha utrett åldern påverkar rätten till statlig ersättning (se t.ex. Kammarrätten i Jönköpings dom den 24 augusti 2018 i mål nr 1092-18). I detta fall rör det sig dock inte om någon åldersbestämning utan om ett faktum. AA var över 18 år när han anlände till Sverige. Att kommunen varit i god tro när den beviljat vård medför inte rätt till statlig ersättning för kostnaderna.

### SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Frågan i målet är om Stockholms stad har rätt till ersättning för kostnader för vård av AA som getts med stöd av SoL under perioden 1 april–30 juni 2018 på grund av sådana förhållanden som avses i 3 § LVU.

En kommun har rätt till ersättning för kostnader för mottagande av ensamkommande barn som Migrationsverket har anvisat till en kommun enligt 3 § andra stycket lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. Enligt 9 § asylersättningsförordningen har en kommun utöver schablonersättningen enligt 8 § rätt till ersättning för kostnader för vård som ges till barn under 18 år med stöd av LVU. Ersättning ska även betalas ut för kostnader för vård när det finns ett vårdbehov på grund av sådana

förhållanden som avses i 2 eller 3 § LVU men vården ges med stöd av SoL. Enligt 10 § asylersättningsförordningen kan ersättning betalas ut även för personer som har fyllt 18 men inte 21 år om det finns ett vårdbehov på grund av sådana förhållanden som avses i 3 § LVU men vården ges med stöd av SoL under förutsättning att vården har påbörjats innan barnet har fyllt 18 år.

Kammarrätten har först att bedöma om det funnits ett vårdbehov för AA motsvarande 3 § LVU trots att vården inte skett med stöd av denna bestämmelse utan på frivillig väg med stöd av SoL. Enligt 3 § LVU ska vård beslutas om den unge utsätter sin hälsa eller utveckling för en påtaglig risk att skadas genom missbruk av beroendeframkallande medel, brottslig verksamhet eller något annat socialt nedbrytande beteende.

Till stöd för att AA har haft ett vårdbehov på grund av sådana förhållanden som avses i 3 § LVU under aktuell period har staden fört fram bl.a. följande. AA placerades inledningsvis på HVB-hemmet Utsikten, men omplacerades sedermera till två olika jourhem. Efter att ha inkommit till Maria Ungdom den 20 april 2018 och lämnat positivt prov på cannabis och benzodiazepiner omplacerades AA till ett akutboende. AA avvek från detta boende vid flera tillfällen och var borta under nätterna, och personalen på boendet misstänkte att han använde narkotika. AA placerades därefter på ett HVB-hem specialiserat på ungdomar med missbruks- och beteendeproblematik. Denna plats sades sedermera upp på grund av att han betett sig hotfullt mot personalen och han placerades åter på akutboende. AA har också polisanmälts för sexuellt ofredande. AA har inte kommit på inplanerade återbesök eller lämnat urinprov som planerat på Maria Ungdom.

Kammarrätten anser att dessa förhållanden är tillräckligt konkreta för att visa att det under aktuell period har funnits ett vårdbehov för AA på grund av ett sådant socialt nedbrytande beteende som avses i 3 § LVU även om vården inte har skett med stöd av den lagen utan med stöd av SoL.

Migrationsverket har i kammarrätten anfört att det i december 2018 kommit fram att AA var över 18 år under den i målet aktuella perioden samt att han var över 18 år redan vid ankomsten till Sverige vilket innebär att vården inte påbörjats innan han fyllt 18 år. Migrationsverket menar att detta innebär att ersättning för vårdkostnader inte kan utgå, trots att staden varit i god tro.

Huvudprincipen vid Migrationsverkets uppskrivning av ett ensamkommande barns ålder är att ett sådant beslut endast är direkt tillämpligt i fråga om Migrationsverkets egen handläggning och bedömning i asylfrågan. När det gäller andra myndigheter förväntas dessa självständigt att ta ställning till en asylsökandes ålder inom ramen för sin verksamhet och utifrån det regelverk som styr denna (jfr prop. 2016/17:121 s. 13 och JO 2017/18 s. 547, dnr 6894-2016). När det gäller kommunernas rätt till ersättning enligt asylersättningsförordningen är det, enligt 2 § i denna förordning, Migrationsverket som är den beslutande myndigheten i sådana frågor. I praktiken kommer alltså Migrationsverkets beslut i fråga om den asylsökandes ålder att vara utgångspunkt för prövningen av kommunens rätt till ersättning. I nu aktuellt fall rör det sig inte om ett beslut om åldersuppskrivning eller åldersbedömning av Migrationsverket utan att den unges identitet och ålder har bekräftats genom Interpol. Frågan är då från vilken tidpunkt denna ålder ska beaktas.

I 13 kap. 17 § utlänningslagen (2005:716) anges att tillfälliga beslut som Migrationsverket fattar i fråga om den ensamkommandes ålder gäller omedelbart. Migrationsverket kan även göra en åldersuppskrivning i beslut i asylfrågan eller genom andra beslut under handläggningen. Om Migrationsverket skriver upp en ensamkommandes ålder kan verket, från den dag då åldersuppskrivningen görs, låta denna bedömning påverka även beslut i andra ärenden än asylärendet. Kammarrätten anser mot denna bakgrund att den unges verkliga ålder inte kan ha betydelse för en kommuns rätt till ersättning för i målet aktuella kostnader innan Migrationsverket får


kännedom om åldern och kan låta denna omständighet påverka verkets beslut. I detta fall skedde det den 7 december 2018.


Stockholms stad har därför rätt till ersättning för de vårdkostnader utöver schablonersättning som staden haft för AA under perioden 1 april–30 juni 2018. Överklagandet ska därmed bifallas.

---

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 1).

  
kammarrättsråd  
ordförande

  
kammarrättsråd  
referent

  
tf. assessor



**FÖRVALTNINGSRÄTTEN  
I STOCKHOLM**  
Avdelning 30

**DOM**  
2020-08-07  
Meddelad i Stockholm

Mål nr  
29249-19

**KLAGANDE**

Stockholms stad  
Arbetsmarknadsförvaltningen  
Box 10014  
121 26 Stockholm

**MOTPART**

Migrationsverket  
Statlig ersättning asyl 4 - Stockholm  
Box 1430  
171 27 Solna

**ÖVERKLAGAT BESLUT**

Migrationsverkets beslut 2019-11-25, se bilaga 1

**SAKEN**

Statlig ersättning för flyktingmottagande m.m.

---

**FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE**

Förvaltningsrätten avslår överklagandet.

Dok.Id 1243507

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00 E-post: avd30 fst@dom.se <a href="https://www.domstol.se/forvaltningsratten-i-stockholm/">https://www.domstol.se/forvaltningsratten-i-stockholm/</a>	-	måndag–fredag 08:00–16:00

**YRKANDEN M.M.**

*Stockholm stad (kommunen)* yrkar att den ska beviljas statlig ersättning med 216 988 kr för vårdinsatser avseende individ med dossiernummer 51-169191 för perioden den 1 april – den 30 juni 2018. Till stöd för sin talan anför kommunen i huvudsak följande. Individens missbruk ha varit i sådan omfattning att det är att jämföra med sådana förhållanden som avses i 3 § lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU). Individen använde bevisligen Cannabis och Benzodiaziner. Socialtjänsten bedömer att missbruket varit omfattande då individen upplevts som påverkad av personal med erfarenhet och av socialtjänsten. Att det inte finns fler urinprov beror på att individen undvek kontakt med nämnden och inte deltog i sin behandling. Personalen på Giovannis, vilka är erfarna med att arbeta med ungdomar som har ett missbruksbeteende, noterade att individen vid flera tillfällen avvek från boendet och de misstänkte att han använde narkotika.

*Migrationsverket* anser att överklagandet ska avslås.

**SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET**

Kommunen har anfört att den aktuella individen har vårdats enligt socialtjänstlagen mot bakgrund av sådana förhållanden som beskrivs i 3 § LVU. Det ankommer inte på Migrationsverket, eller i förlängningen förvaltningsdomstolarna, att överpröva kommunens beslut om vård som sådant. Däremot måste det göras en nödvändig gränsdragning mellan sådana omständigheter som avses i LVU och andra omständigheter som kan ligga till grund för ett beslut om vård. Kommunen har att visa att förutsättningarna för att beviljas sökt ersättning är uppfyllda.



Av 3 § LVU framgår bl.a. att vård ska beslutas om den unge utsätter sin hälsa eller utveckling för en påtaglig risk att skadas genom missbruk av beroendeframkallande medel, brottslig verksamhet eller något annat socialt nedbrytande beteende.

Av kommunens underlag för individ med dossiernummer [REDACTED] framgår bl.a. följande. Individen har tidigare varit placerad i jourhem och placerades under den aktuella perioden på Giovannis akut och korttidsboende varefter denne den 15 juni 2018 fick en placering på HVB-hemmet Vita Villan. Individen har inte lämnat urinprov enligt planering, men testades positivt för droger vid ett tillfälle i april 2018. Den 28 mars 2018 inkom en polisanmälan till nämnden rörande individen angående misstanke om sexuellt ofredande. Ärendet lades sedan ned på grund av bristande bevisning.

Förvaltningsrätten gör bedömningen, efter att ha gått igenom utredningen i målet, att det som kommit fram om individen inte är tillräckligt för att kommunen ska anses ha visat att denne under den aktuella perioden hade ett vårdbehov på grund av sådana omständigheter som avses i 3 § LVU. Det finns därmed inte förutsättningar för att bevilja kommunen ersättning för de aktuella vårdkostnaderna. Vad kommunen har anfört om anledningen till att fler urinprov inte kunnat tas samt om personalens erfarenhet medför inte något annat ställningstagande.

Överklagandet ska därför avslås.

**HUR MAN ÖVERKLAGAR**

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga 2 (FR-03).

[REDACTED]

Rådman

Förvaltningsrättsnotarien [REDACTED] har föredragit målet.



## Hur man överklagar

FR-03

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

### Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som du fick del av det skriftliga beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För en part som företräder det allmänna (till exempel myndigheter) räknas tiden alltid från den dag domstolen meddelade beslutet.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

#### Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om du exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

### Så här gör du

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att kammarrätten ska

ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).

3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.  
  
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.  
  
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten. Du hittar adressen i beslutet.

### Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

## Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

## Vill du veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer hittar du på första sidan i beslutet.

Mer information finns på [www.domstol.se](http://www.domstol.se).

## HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill överklaga kammarrättens avgörande ska skriva till Högsta förvaltningsdomstolen. Skrivelsen ställs alltså till Högsta förvaltningsdomstolen *men ska skickas eller lämnas till kammarrätten*.

Överklagandet ska ha kommit in till kammarrätten *inom tre veckor* från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagande för det allmänna räknas dock från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagande infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommar-, jul- eller nyårsafton, räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i Högsta förvaltningsdomstolen krävs att *prövningstillstånd* meddelas. Högsta förvaltningsdomstolen lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas eller om det finns synnerliga skäl till sådan prövning, såsom att det finns grund för resning eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om prövningstillstånd inte meddelas står kammarrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till Högsta förvaltningsdomstolen varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

### Skrivelsen med överklagande ska innehålla följande uppgifter;

1. den klagandes namn, person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till Högsta förvaltningsdomstolen
2. det beslut som överklagas med uppgift om kammarrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet
3. de skäl som klaganden vill åberopa för sin begäran om att få prövningstillstånd
4. den ändring av kammarrättens beslut som klaganden vill få till stånd och skälen för detta
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.